

Stereotypowa organizacja pozarządowa: fundacja, pozyskująca większość pieniędzy na działania z 1% podatku, z w której wolontariusze pomagają chorym dzieciom. Tymczasem obraz organizacji pozarządowych w Polsce jest zupełnie inny.

Obalamy cztery największe mity na temat NGO.

1. Organizacje pozarządowe to nie tylko fundacje

W Polsce zarejestrowanych jest około 17 tysięcy fundacji i 100 tysięcy stowarzyszeń. Oznacza to, że stowarzyszeń jest niemal sześciokrotnie więcej niż fundacji. Mimo to obiegowo – i na ulicy, i w mediach, można usłyszeć, że jest inaczej. Wiele Polek i Polaków myśli, że wszystkie organizacje pozarządowe to fundacje. Tak nie jest!

Fundacje i stowarzyszenia to dwie najpopularniejsze formy organizacji pozarządowych. Różnią się między sobą prawnie m.in. tym, że do założenia fundacji wystarczy nawet jedna osoba (fundator), w przypadku stowarzyszenia potrzebna jest grupa – obecnie, po nowelizacji ustawy Prawo o stowarzyszeniach, minimalna liczba osób (przyszłych członków) konieczna do założenia stowarzyszenia to 7 osób. Najważniejszą władzą stowarzyszenia jest walne zebranie członków, w fundacji – zarząd.

2. Organizacje mogą zatrudniać płatnych pracowników (jednak nie wszystkie na to stać)

Niemal połowa (45%) polskich organizacji opiera się tylko i wyłącznie na pracy społecznej, bez wynagrodzenia. Ale praca za wynagrodzeniem za rzecz organizacji nie jest zabroniona. Organizacje mogą mieć pracowników. Dzięki nim organizacja może sprawniej działać. Jednego lub więcej stałych i regularnych pracowników (pracują co najmniej raz w tygodniu) ma 35% fundacji i stowarzyszeń. 20% organizacji zatrudnia przynajmniej jedną osobę na umowę o pracę.

- Połowę organizacji w Polsce dotyka problem polegający na braku ludzi gotowych zaangażować się w działania organizacji – komentuje Marta Gumkowska, badaczka ze Stowarzyszenia Klon/Jawor. - Jednym ze sposobów poradzenia sobie z tą trudnością jest zatrudnienie płatnych pracowników. To wcale nie oznacza odejścia od idei wolontariatu – paradoksalnie organizacje, które mają płatnych pracowników częściej korzystają ze wsparcia wolontariuszy.

Jednak skala zatrudnienia w organizacjach pozarządowych jest niewielka, ponieważ większość organizacji nie stać na płatnych pracowników. Roczny budżet połowy stowarzyszeń i fundacji w 2014 roku nie przekroczył 27 tys. zł. Roczny budżet przewyższający 100 tys. zł miało w 2014 roku 27% organizacji – wśród nich niemal trzy czwarte (72%) miało co najmniej jednego stałego pracownika.

3. 1% nie jest głównym źródłem przychodów organizacji pozarządowych

Największy udział w budżetach organizacji pozarządowych mają fundusze: samorządowe, rządowe i unijne. Wcale nie 1% podatku dochodowego. 1%, trafiający do organizacji pożytku publicznego, stanowi tylko małą część ich budżetu. Z mechanizmu 1% może korzystać tylko ok 10% organizacji działających w Polsce, czyli tych, które mają status OPP (organizacji pożytku publicznego).

Nie wszystkie organizacje to fundacje. Cztery mity o NGO

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 18, czerwiec 2016 00:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odśloni: 1865

Najwięcej pieniędzy stowarzyszenia i fundacje uzyskują ze środków samorządowych i rządowych – pochodzi z nich 30% pieniędzy, jakimi dysponują wszystkie organizacje pozarządowe. Kolejne 23% to środki z funduszy unijnych. Istotną część środków sektora stanowią też przychody z darowizn od osób lub firm (13% budżetu) oraz z działalności gospodarczej (11%).

A co z 1% podatku? Udział środków z 1% podatku w budżecie sektora organizacji pozarządowych jest niewielki i wynosi 4%. Przychody organizacji pozarządowych z 1% podatku są więc porównywalne z wpływami ze składek członkowskich czy odsetek bankowych.

4. Sport, edukacja, kultura - tym zajmuje się najwięcej fundacji i stowarzyszeń

Wyobrażenie Polek i Polaków, że organizacja pozarządowa to przede wszystkim organizacja zajmująca się chorymi dziećmi. Owszem takich organizacji jest sporo, robią dużo pożytecznych rzeczy, ale nie przeważają. Najwięcej organizacji pozarządowych działa w obszarze sportu (29%), edukacji i wychowania (15%) oraz kultury i sztuki (13%). Mniej organizacji zajmuje się usługami socjalnymi i pomocą społeczną (8%), ochroną zdrowia (7%) oraz rozwojem lokalnym (6%).

Dane przedstawione w tekście pochodzą z badania „Kondycja sektora organizacji pozarządowych w Polsce 2015”, przeprowadzonego między kwietniem a wrześniem 2015 roku na ogólnopolskiej, losowej próbie 4 tysięcy stowarzyszeń i fundacji przez Millward Brown na zlecenie Stowarzyszenia Klon/Jawor. Badania zostały sfinansowane ze środków Funduszy EOG w ramach programu Obywatele dla Demokracji, Funduszu Inicjatyw Obywatelskich oraz środków Polsko–Amerykańskiej Fundacji Wolności.